

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
t.a.v. Minister Adema
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Betreft: Niet-transportwaardige melkkoeien

Amsterdam, 14 december 2023

Geachte minister Adema,

Een koe kan wel twintig worden, maar een Nederlandse melkkoe gaat gemiddeld met zes jaar al op transport naar de slacht. Vaak is ze dan ziek of licht gewond. De kans is groot dat ze misselijk, gestrest, kreupel of met lekkende uiers bij de slachterij aankomt. Als ze de reis al overleeft.

De welzijnsproblemen rondom het transport van uitgemolken melkkoeien zijn u niet onbekend. En zoals u schrijft [in uw verzamelbrief](#) over het versterken van toezicht op dierenwelzijn van 25 mei jl. aan de Tweede Kamer: “elk incident waarbij dierenwelzijn in het geding is, is er een te veel”. U benoemt dat de sector onvoldoende kritisch kijkt naar de transportwaardigheid van melkkoeien en dat de NVWA het welzijn van deze koeien onvoldoende kan waarborgen.

In dezelfde brief zegt u toe dit probleem aan te zullen pakken en het toezicht op dierenwelzijn te verbeteren. Nu is het einde van 2023 bijna in zicht en wij zijn erg benieuwd of de situatie is verbeterd. Kunt u aantonen dat uw beleid dit jaar effect heeft gehad op het leed van melkkoeien op transport?

Leed door transport

Jaarlijks lopen gemiddeld 900 licht gewonde of zieke melkkoeien op transport een groot risico op overlopen worden, uitzichtloos lijden of zelfs overlijden. Dit blijkt uit [het onderzoek van BuRo](#) uit 2022 naar de transportwaardigheid van afgemolken melkkoeien; u wel bekend. Nog eens duizenden koeien lopen kans op uitglijden, verwondingen of (toegenomen) kreupelheid. In 2020 kwamen 1.171 melkkoeien dood aan bij slachthuizen of verzamelplaatsen, of waren zij er zo slecht aan toe dat zij bij aankomst werden geëuthanaseerd.

Dood bij aankomst

Dit zijn zorgwekkende cijfers. Wij willen weten of deze problemen de afgelopen periode zijn afgenomen. Daarom vragen wij u ten eerste om cijfers te publiceren over dood aangekomen of geëuthanaseerde melkkoeien op slachthuizen en verzamelplaatsen in de jaren 2021, 2022 en 2023.

Licht zieke en gewonde dieren

In uw verzamelbrief geeft u aan dat de NVWA per april 2023 de certificering voor transport van licht zieke en gewonde dieren heeft aangescherpt. Dit zou inspecteurs moeten helpen bij de afweging of een dier licht gewond of ziek is, of er te slecht aan toe is voor transport naar het buitenland. Als gevolg van dit beleid zouden er in 2023 minder melkkoeien moeten zijn goedgekeurd voor internationaal transport. Kunt u dit bevestigen?

Daarnaast benoemt u dat de NVWA de beoordelingstabel uit het BuRo rapport 'Advies over de transportwaardigheid van afgemolken melkkoeien' zal overnemen. Dit zou betekenen dat NVWA dierenartsen de 'dieren met afwijkingen' kritischer zijn gaan beoordelen en voor hen extra voorzorgsmaatregelen hebben opgelegd, zoals beperkte transportduur. We horen graag de bevindingen van de NVWA bij deze nieuwe manier van handhaven.

Effect nieuw beleid

Leed bij melkkoeien op transport is een groot probleem en wij zijn blij dat u de intentie heeft dit aan te pakken. Het is echter wel belangrijk dat uw beleidswijziging het gewenste effect heeft. Daarom vragen we u om uw beleid en de handhaving te evalueren en informatie te publiceren, onder andere over het aantal dode en zieke melkkoeien op transport.

Ik kijk uit naar uw reactie.

Hoogachtend,

Anne Hilhorst
Directeur Wakker Dier

